

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **TOPEK - Oil.cz, a. s.**, se sídlem S. K. Neumanna 2826, Pardubice, zastoupen JUDr. Markem Nespalou, advokátem se sídlem Vyšehradská 21, Praha 2, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2013, č. j. 16141-2/2013-900000-304.3, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, pod sp.zn. 52 Af 16/2018, v řízení o nesouhlasu Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích s postoupením této věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

- I. V řízení **s e p o k r a č u j e .**
- II. K projednání a rozhodnutí věci **j e p ř í s l u š n ý** Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou ze dne 23. 8. 2013 domáhal přezkoumání rozhodnutí Generálního ředitelství cel, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 8. 2. 2013, č. j. PV/590000130000012.

[2] Žaloba byla podána u Městského soudu v Praze. Ten usnesením ze dne 9. 4. 2018, č. j. 6 Af 40/2013 - 51, věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích. Soud měl za to, že dle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. Z podané žaloby je dle soudu zřejmé, že ve věci v prvním stupni rozhodl Celní úřad pro Pardubický kraj, se sídlem Palackého 2659, 530 02 Pardubice. Městský soud dovodil odkazem na § 6 a § 8 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve spojení s § 10 a § 13 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, že správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni, má

sídlo mimo obvod působnosti Městského soudu v Praze. Věc proto postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

[3] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích s postoupením nesouhlasil a věc dle § 7 odst. 5 s. ř. s. předložil k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Dle jeho názoru se v projednávané věci uplatní zásada *perpetuatio fori* (trvání příslušnosti soudu, u něhož bylo řízení zahájeno). Krajský soud poukázal na skutečnost, že od podání žaloby učinil Městský soud v Praze řadu úkonů, přičemž účastníci řízení nenamítali místní nepřislušnost. Tímto došlo ke zhojení nedostatku místní příslušnosti. Závěrem soud odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. Nad 315/2017-49, ze dne 21. 3. 2018, č. j. Nad 50/2018 - 76, a ze dne 28. 2. 2018, č. j. Nad 25/2018 - 39.

[4] Pro výše uvedené považoval Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích za místně příslušný k řízení Městský soud v Praze.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

II. A Posouzení podmínek pro pokračování v řízení

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 8. 2018, č. j. Nad 131/2018 - 64, přerušil řízení o nesouhlasu Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, s postoupením této věci Městským soudem v Praze. Důvodem přerušení řízení byla skutečnost, že dne 26. 6. 2018 ve věci sp. zn. Nad 99/2018 byla rozšířenému senátu předložena právní otázka, jejíž zodpovězení mohlo mít vliv na rozhodnutí v nyní projednávané věci.

[6] Rozšířený senát o předložené právní otázce rozhodl usnesením ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018 - 75, s tímto právním závěrem:

„Krajský soud může podle § 105 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, z vlastní iniciativy zkoumat nedostatek místní příslušnosti jen do doby, než začne jednat ve věci samé, tj. do doby, než při ústním jednání vyzve účastníky k přednesům ve věci. Rozhoduje-li soud bez jednání, může místní příslušnost zkoumat do vydání rozhodnutí ve věci samé. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že místně nepřislušný krajský soud již učinil procesní úkony týkající se vedení řízení či vydal rozhodnutí procesního charakteru, ani doba, která mezitím uplynula od podání žaloby.“

[7] Vzhledem ke skutečnosti, že rozšířený senát ve výše uvedené věci rozhodl, odpadla tím překážka řízení a senát podle § 48 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, rozhodl, že se v řízení pokračuje.

II. B Určení místní příslušnosti soudu

[8] Klíčovou otázkou pro posouzení nyní projednávané věci je určení okamžiku, který je rozhodný pro zhojení případného nedostatku místní příslušnosti dle § 11 zákona

č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 105 téhož zákona a § 64 s. ř. s. Rozšířený senát na tuto otázku dal jasnou odpověď.,

[9] Městský soud v Praze postoupil věc pro nedostatek vlastní místní příslušnosti Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích před jednáním ve věci samé, resp. před vydáním rozhodnutí ve věci samé. Ve smyslu shora citovaného právního závěru usnesení rozšířeného senátu bylo (časové) kritérium pro postoupení věci splněno.

[10] Obecné pravidlo pro určení samotné místní příslušnosti je stanoveno v § 7 odst. 2 s. ř. s., který zní: *„Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.“*

[11] V projednávané věci je zřejmé, že rozhodnutí v prvním stupni vydal Celní úřad pro Pardubický kraj, se sídlem Palackého 2659, Pardubice. Tento správní orgán byl dle § 6 a § 8 zákona o Celní správě České republiky ve spojení s § 10 a § 13 odst. 1 písm. b) daňového řádu v rozhodném období věcně i místně příslušný k vydání prvostupňového rozhodnutí ve věci.

[12] Místní příslušnost krajského soudu vyplývá z přílohy č. 2 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, v níž jsou stanoveny názvy, obvody a sídla krajských soudů (viz § 11 odst. 2 tohoto zákona). Do obvodu konkrétního krajského soudu patří obvody okresních soudů tam vyjmenované (viz § 12 odst. 1 citovaného zákona). Obvody okresních soudů, jejich sídla a názvy jsou stanoveny v příloze č. 3 k zákonu. Obvod daného soudu tvoří výčet území tam vyjmenovaných obcí.

[13] Obec (statutární město) Pardubice se nachází v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové. U tohoto soudu je zřízena pobočka v Pardubicích. Dle rozvrhu práce Krajského soudu v Hradci Králové pro rok 2018, str. 132-133, rozhoduje na úseku správního soudnictví pobočka v Pardubicích ve věcech uvedených v § 4 s. ř. s., mimo jiné v případech, má-li správní orgán, který ve věci rozhodoval v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany, sídlo v soudních okresech Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí a Svitavy (viz https://www.justice.cz/documents/16249/816228/2018_09.pdf/1791b1a0-2303-486a-aebf-fed904f8f6dd). Sídlu Celního úřadu pro Pardubický kraj se nachází v obvodu Okresního soudu v Pardubicích. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích je pro výše uvedené soudem místně příslušným.

[14] Jestliže Městský soud v Praze postoupil věc Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, učinil tak v souladu s názorem, který posléze zaujal rozšířený senát (viz bod 6 tohoto usnesení), bez ohledu na to, že před rozhodnutím o postoupení věci sám provedl některé procesní úkony.

[15] Nadto Nejvyšší správní soud připomíná, že platí stará nepsaná soudcovská zásada, že soudce si má ujasnit na počátku po obdržení žaloby, zda je jeho úkolem věc projednat

a rozhodnout a zda mu v tom nic nebrání. Pokud takové překážky zjistí, má učinit vše, aby se věc dostala bez zbytečného odkladu na stůl toho, komu patří.

[16] Již 26. 8. 2013 (den doručení žaloby) měl městský soud veškeré informace nutné k určení místní příslušnosti soudu – žalobce měl sídlo na adrese, která se nachází v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové. O postoupení věci však městský soud rozhodl až dne 5. 4. 2018, bezmála pět let (!) po podání žaloby. Navíc v nyní projednávané věci učinil řadu úkonů. V září roku 2013 vybral soudní poplatek. V říjnu roku 2014 si vyžádal správní spis a vyjádření žalovaného. Poslední procesní úkon soudu před postoupením věci krajskému soudu (soud zaslal vyjádření žalovaného k replice žalobci) byl učiněn v listopadu roku 2014. K postoupení věci tak došlo přibližně po třech a půl letech (!) po provedení posledního úkonu v řízení. Nelze tedy než konstatovat, že postup městského soudu nebyl ani zdánlivě v souladu se zásadou procesní ekonomie a nepřispěl k rychlosti poskytnutí soudní ochrany žalobci. Výše uvedené okolnosti však nemají vliv na určení místně příslušného krajského soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2018

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu